

บทบาทภาคประชาสังคม (Role of Community Base Organization) สำหรับ opioids substitution therapy

แลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์โดย

วีระพันธ์ งามมี มูลนิธิโอโซน

เป้าหมายหลักในการแลกเปลี่ยน

การแลกเปลี่ยนครั้งนี้มุ่งเน้นในด้านที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนการปฏิบัติจริงหรือ HOW TO สำหรับภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมร่วมกับ opioids substitution therapy

หัวข้อที่ 1 ความสำคัญและความจำเป็น

สถานการณ์

เกี่ยวกับ opioids substitution therapy ที่ผ่านมามีทางเลือกสำหรับการบำบัดด้วยสารทดแทนอนุพันธ์ฝิ่นเพียงทางเลือกเดียว (มีทางเลือกเดียวเปรียบเสมือนไม่มีทางเลือกหรือบังคับให้เลือก) การเข้าถึง ความครอบคลุมอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างต่ำมาก ความต่อเนื่องและการคงอยู่ในแผนการบำบัดรักษา อยู่ในอัตราที่ค่อนข้างต่ำ มีการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เชื่อมโยงกับการใช้ยาเกินขนาด เป็นต้น

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการมีส่วนร่วม

- เพิ่มการเข้าถึงผู้รับบริการ/การเข้าถึงบริการ
- เพิ่มความต่อเนื่องและการติดตามในระหว่างเข้ารับบริการ
- เพิ่มความปลอดภัย ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการให้บริการ

หัวข้อที่ 2 รูปแบบ/วิธีการที่อยู่บนพื้นฐานของการมีข้อมูล/หลักฐานสนับสนุน (Evidence base inform intervention)

- ทบทวน/ปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (ร่วมไปเพื่ออะไร/ที่สอดคล้องกัน ยึดประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้)
- การเสริมสร้างความสามารถและศักยภาพสำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม (ร่วมแบบไหน/อย่างไร ทำในสิ่งที่ถนัด มีความสามารถ/ศักยภาพเพื่อให้ประโยชน์เกิด/ตกอยู่กับผู้รับบริการ)

ตัวอย่างบทเรียนรูปแบบ/วิธีการดำเนินงาน

- Community Base service for HBV/HCV/HIV diagnosis and treatment (CFREE)
- Community base service for PWUD through platform online (introduce/provide health related to drug issue service)
- Implementing research with University on Community base service for HIV self-test among MSM through online platform.

รูปแบบที่ 1 Community Base service for HBV/HCV/HIV diagnosis and treatment (CFREE)

การให้บริการด้านเอชไอวี, ไวรัสตับอักเสบเรื้อรังชนิดบีและ ชนิดซี (CFREE) ที่ศูนย์บริการฯ โอโซนกรุงเทพมหานคร-นนทบุรีชอย 3 สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การใช้สารเสพติดและคู่อ ระหว่าง ก.ค.62- มี.ค.64 (1 ปี 8 เดือน)

ให้บริการ (ร่วมกันระหว่างมูลนิธิโอโซน/DREAMLOPMENT) โดย

- แพทย์สัปดาห์ละ 1 วัน (ทุกวันพุธ)
- พยาบาลวิจยเต็มเวลา 1 คน
- ผู้ช่วยนักวิจยเต็มเวลา 1 คน
- ทีมงานเจ้าหน้าที่เต็มเวลาที่มีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดจากโอโซน 2 คน

ผู้รับบริการทั้งหมด 317 คน แยกเป็น

- ผู้ชาย 201 คน HIV positive = 26.4%, HCV+ = 69.7%, HBV+ = 6.0%
- ผู้หญิง 55 คน HIV positive = 36.4%, HCV+ = 29.1%, HBV+ = 5.5%
- LGBTQ 61 คน HIV positive = 57.4%, HCV+ = 52.2%, HBV+ = 6.6% (เริ่มเปิดให้บริการ มิ.ย.63 หรือประมาณ 10 เดือน)

ผู้รับบริการมาจาก

- กรุงเทพฯและปริมณฑล (210 ราย)
- ต่างจังหวัดรวมทั้งสิ้น 14 จังหวัดจากภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (107 ราย)

ผลการให้บริการ

- จำนวน HCV-RNA positive 183 ราย (Active drug user 52.84%)
- จำนวนที่ได้รับ DAAs (Sof/Vel) 165 ราย (active DU 89 รายหรือร้อยละ 54)
- จำนวนที่รักษาหาย 97 รายหรือร้อยละ 90.7
- Waiting for SVR 53 ราย
- จำนวนที่การรักษาล้มเหลว 10 รายหรือร้อยละ 9.3

จากข้อมูลที่ได้จากการให้บริการนั้นพบว่า ในช่วงไม่ถึง 2 ปีมีผู้เข้ามาใช้บริการกว่า 317 ราย มีความหลากหลายทางเพศ จากพื้นที่ๆแตกต่างกัน (ใครก็สนใจ อยู่ที่ไหนก็มา) เป็นต้น ทำให้เกิดคำถามในทีมงานว่า อะไรคือปัจจัยที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งเหล่านี้

เพราะอะไรจึงต้องมีการจัดบริการในรูปแบบ community-led base service และเพราะอะไรรูปแบบนี้จึงมีความน่าสนใจนำมาประยุกต์การให้บริการในอนาคต

คำตอบที่ทีมงานได้พยายามสรุป คือ Community-led base service มีความสำคัญ มีความจำเป็น และสามารถเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้รับบริการ ได้เพราะผู้ที่มารับบริการแล้วรู้สึกผ่อนคลาย ปลอดภัย มีคุณค่า และเกิดความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดบริการที่ตรงกับความต้องการ ทีมงานที่ให้บริการมีประสบการณ์มีความเข้าใจในบริบทชีวิต ความต้องการ รวมถึงข้อจำกัดต่างๆ ที่ผู้รับบริการต้องเผชิญ รูปแบบการจัดบริการที่เรียบง่าย เป็นกันเองแต่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้รับบริการแล้วรู้สึกอยากมาอีก มาแล้วรู้สึกอยากบอกกล่าว แนะนำและเชิญชวนผู้รับบริการคนอื่นๆให้เข้ามาใช้บริการด้วย

รูปแบบที่ 2 Community base service for PWUD through platform online (introduce/provide health related to drug issue service)

รูปแบบที่ 3 Implementing research with Mahidol University for HIV self-test among MSM through online platform.

(ทั้งสองรูปแบบเริ่มทดลองให้บริการตั้งแต่ 1 สค. 64 ที่ผ่านมา)

ตัวอย่างการใช้ QR code แนะนำประชาสัมพันธ์บริการ

การแนะนำและให้บริการ ของมูลนิธิโอโซน ผ่าน QR Code

แบบฟอร์มการขอรับบริการจากมูลนิธิโอโซน

angkhana.pleng@gmail.com สลับบัญชี

*จำเป็น

ขอรับบริการจากมูลนิธิโอโซน

สวัสดีเพื่อนสมาชิกทุกท่าน ด้วยสถานการณ์ COVID-19 ทำให้เกิดข้อจำกัดการให้บริการที่ศูนย์บริการของมูลนิธิโอโซน อย่างไรก็ตามมูลนิธิฯ ยังคงยินดีและตั้งใจให้บริการเพื่อนสมาชิกทุกท่านในทุกช่องทางเสมอ หากเราสามารถทำได้ ท่านต้องการขอรับบริการด้านใดจากมูลนิธิฯ

ระบุรหัสสมาชิก *

กรุณาระบุรหัสสมาชิกโอโซน หรือ รหัสสมาชิกโครงการ C-Free หากจำรหัสไม่ได้โปรด ระบุ ชื่อ-สกุล หรือ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของท่าน (ขอสงวนสิทธิ์ในการให้บริการท่านที่แจ้งข้อมูลครบถ้วนก่อน)

คำตอบของคุณ

ท่านต้องการเข้ารับบริการด้านใด *

- A ชุดบริการการป้องกันและถ่ายทอดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และทางเลือด
- B ชุดบริการการป้องกันและถ่ายทอดเชื้อทางเพศสัมพันธ์เท่านั้น
- การจัดการเข็มเก่าไปแล้ว
- สอบถามหรือนำการให้บริการ
- การเข้ารับการตรวจและรักษาไวรัสตับอักเสบชนิดดีเอ็นเอ C- Free

กลับ ถัดไป ล้างแบบฟอร์ม

แบบฟอร์มการขอรับบริการจากมูลนิธิโอโซน

angkhana.pleng@gmail.com สลับบัญชี

*จำเป็น

แบบฟอร์มขอรับบริการด้านชุดบริการการป้องกันรับและถ่ายทอดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และทางเลือด

โปรดเลือกบริการที่ต้องการ

ชุดบริการ 1 ชุด ประกอบด้วยอุปกรณ์จำนวน 20 ชิ้น *

ในชุดบริการจะมีอุปกรณ์สะอาดพื้นฐาน ประกอบด้วย น้ำกลั่น 5/10 ซีซี จำนวน 5 ชุด, แผ่นแอลกอฮอล์, สำลีก้อน, สายรัดแขน แบบมีมล็อก จำนวน 1 เส้น หมายเหตุ ในกรณีมีข้อจำกัดด้านงบประมาณอาจส่งผลให้ไม่สามารถให้บริการผลิตภัณฑ์บางรายการได้ ต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้

- กระบอกฉีดอินซูลินพร้อมเข็มเบอร์ 27
- กระบอกฉีดอินซูลินพร้อมเข็มเบอร์ 29
- อื่นๆ: _____

ชุดบริการ 1 ชุด ประกอบด้วยอุปกรณ์จำนวน 20 ชิ้น *

หมายเหตุ ในกรณีมีข้อจำกัดด้านงบประมาณอาจส่งผลให้ไม่สามารถให้บริการผลิตภัณฑ์บางรายการได้ ต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้

- ถุงยางอนามัย ขนาด 49
- ถุงยางอนามัย ขนาด 52
- ถุงยางอนามัย ขนาด 54
- ถุงยางอนามัย ขนาด 56

ช่องทางการรับบริการ *

- รับด้วยตัวเองที่ศูนย์บริการ
- จัดส่งทางไปรษณีย์

โปรดระบุ ชื่อ ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ ในการจัดส่ง *

ตอบคำถามนี้เฉพาะกรณีการจัดส่งทางไปรษณีย์ เท่านั้น (หากมารับด้วยตัวเองที่ศูนย์บริการกรุงเทพฯ-นนท์ ให้ระบุ " - ")

คำตอบของคุณ

ระบบจะส่งอีเมลสำเนาการตอบกลับของคุณไปยังที่อยู่ที่คุณให้ไว้

กลับ

ส่ง

ล้างแบบฟอร์ม

- ตัวอย่างการให้บริการผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ
- ตัวอย่างการคัดกรอง COVID-19 ล่วงหน้าและภายหลังมารับบริการ
- การทำ Online supervision for HIV self-test

ผลการดำเนินงาน จำนวนคน จำนวนบริการและผลิตภัณฑ์

- มีผู้สนใจและผ่านเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ (เป็น MSM ที่มีประสบการณ์เข้าร่วมการมีเพศสัมพันธ์แบบกลุ่ม) จำนวน 316 ราย (จากเป้าหมายทั้งหมด 500 ราย)
- มีผู้ที่สนใจขอรับบริการ HIV Self-test จำนวน 206 ราย (จากเป้าหมายทั้งหมด 250 ราย)
- ให้บริการถุงยางอนามัยและเจลหล่อลื่นผ่านการส่งไปรษณีย์อย่างละ 5,540 ชิ้น (277 ราย)
- ให้บริการเข็มและกระบอกฉีดยาผ่านการส่งไปรษณีย์อย่างละ 3,540 ชิ้น (125 ราย)
- ให้บริการ HIV self-test ผ่านทางไปรษณีย์จำนวน 185 ชุด (ราย)
- ให้บริการ Online supervision for self-test จำนวน 157 ราย (neg.- 115 ราย, post+ =37 ราย, invalid =5 ราย)
- ช่วยให้การบริการในรูปแบบ Off line ยังคงสามารถให้บริการได้อยู่

หัวข้อที่ 3 ความท้าทายและข้อเสนอแนะ

- การปรับมุมมองและความเข้าใจเกี่ยวกับ การบำบัดด้วยสารทดแทนระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ให้บริการ ผู้รับบริการและภาคประชาสังคม
- ทำความเข้าใจและปรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์การให้บริการให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันของผู้เกี่ยวข้อง
- การทำงานในรูปแบบ area base กับ target base
- การปรับรูปแบบการทำงานภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาด Covid-19 (การตรวจคัดกรองระดับความเสี่ยงโควิด-19 ล่วงหน้า/หลังการเข้ารับบริการ การพิจารณาจัดส่งยาทางไปรษณีย์ การพิจารณาขยับตารางการนัดหมาย การนัดหมายและพบแพทย์ผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น)

ขอบคุณมากครับ